

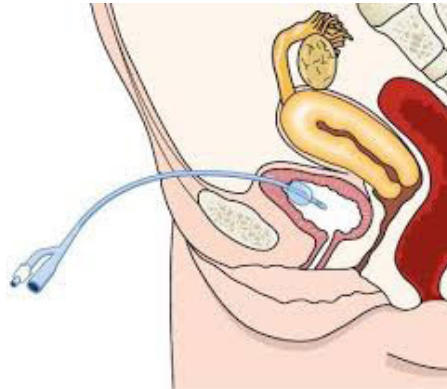
De blaassonde doorheen de onderbuik of suprapubische sonde

Beste patiënt,

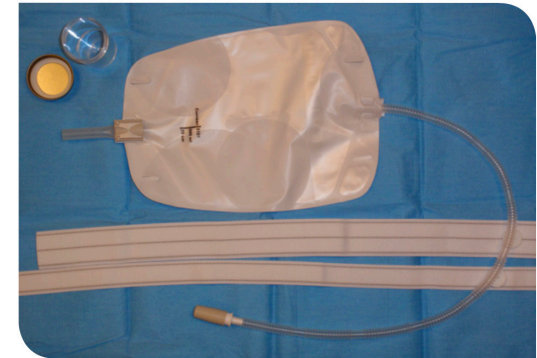
Uw uroloog heeft bij U een sonde geplaatst in de blaas langsheen de onderbuik. Meestal is dit omdat U er niet meer in slaagt op de natuurlijke manier te gaan plassen. Dit kan een tijdelijk probleem zijn (na bijvoorbeeld een operatie) maar het kan ook definitief zijn (na bijvoorbeeld een langdurig foutieve plasgewoonte of na een ongeval). Deze sonde vraagt wat aandacht voor de verzorging en de manier van leven met een sonde. Deze brochure zal U hierin wegwijs maken.

De materialen

De sonde is een flexibel buisje dat doorheen de onderbuik in de blaas geplaatst wordt. Dit buisje heeft op zijn uiteinde een ballonnetje dat ervoor zorgt dat de sonde niet zomaar uit de blaas glijdt. Op het uiteinde van deze sonde kan ofwel een beenzak gemonteerd worden, ofwel kan gewerkt worden met een kraantje.

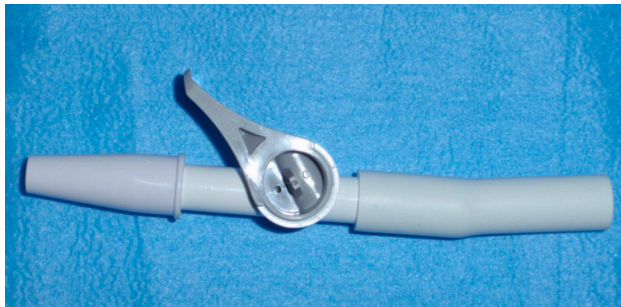
De beenzak is een urinezak die op het been gemonteerd wordt en verbonden wordt met de sonde. Onderaan deze beenzak zit een slotje waarmee U de beenzak kan leeglaten. Dit doet U best wanneer deze 2/3de gevuld is om geen 'ongelukjes' voor te hebben. Deze beenzak dient U dus regelmatig te ledigen in het toilet. Dit doet U door uw voet op de rand van het toilet te plaatsen en de urine in het toilet te laten afvloeien. Deze beenzak kan U onder de kledij dragen zodat dit niet opvalt. De beenzak mag U 5 dagen gebruiken. Hierna dient U de beenzak los te koppelen van de buiksonde en een nieuwe te monteren.

Bron foto: www.mznl.be

Het kraantje is een element dat gemonteerd kan worden op de buiksonde. Het kraantje kan toe gezet worden en kan U verstoppert in de onderbroek. Dit geeft 2 voordelen. Enerzijds dient U niet met de beenzak te werken en anderzijds vult uw blaas zich nog met urine zodat deze niet volledig verschrompelt. Wanneer U gaat plassen

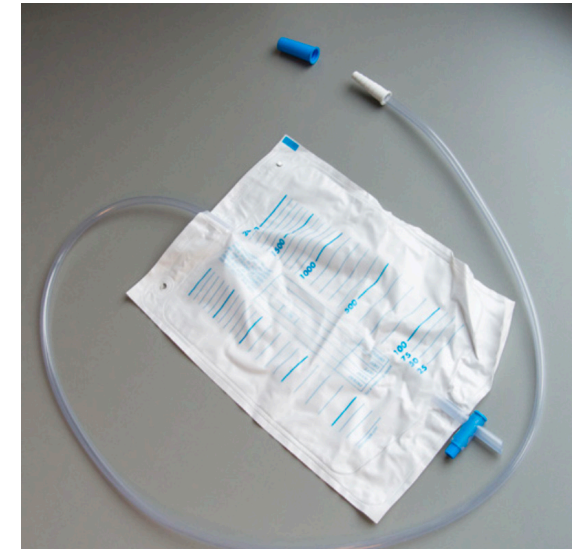
zet U het kraantje open om de urine te laten afvloeien. Nadien mag U niet vergeten het kraantje weer toe te zetten anders loopt de urine gewoon uit de sonde. Wanneer U een kraantje hebt dient U toch best elke 4 uur het kraantje eens open te zetten want soms voelt U onvoldoende de vulling van uw blaas.

Bron foto: www.mznl.be

De nachtzak is een urinezak van een 2 tal liter. Deze nachtzak kan 's nachts de urine opvangen en ervoor zorgen dat U dus niet hoeft op te staan om uw kraantje open te zetten of uw beenzak te ledigen. Deze nachtzak verbindt U met het kraantje of met de beenzak. Indien verbonden met de beenzak dient U het slotje onderaan de beenzak open te zetten zodat de urine van de beenzak in de nachtzak vloeit. Deze nachtzak legt U best op de grond naast uw bed. 's morgens maakt U de nachtzak weer los en kan U deze doorspoelen met water en te drogen hangen. Zo gewenst kan U 1 x per week 200 ml water en 100 ml azijn doorheen de nachtzak spoelen om de geur hiervan te

verminderen. U hebt recht op 20 nachtzakken per 3 maanden dus na ongeveer 5 dagen kan U een nieuwe gebruiken.

Bron foto: www.mznl.be

Verzorging

De suprapubische sonde wordt op uw onderbuik gefixeerd met een 'gevensterd verband'. Dit verband maakt U of de thuisverpleegkundige zelf. U koopt hiervoor een verbandstof zoals hypofix® of Fixomul® van 8 à 10 cm breed die U op 15 cm afknipt. Nadien knipt U een venstertje in het verband op een 4 tal cm van het uiteinde. Dit venster dient om de plaats waar de sonde in uw buik gaat te kunnen inspecteren. Het gevensterde verband kan U wel een week laten zitten. Op dit verband kom nog een afdekkend verbandje dat U om de andere dag ervan kan nemen en verversen. Op dat moment kan U ook de insteekplaats met

fysiologisch water verzorgen. U kan beslissen om de thuisverzorging zelf te doen of een thuisverpleegkundige om de andere dag te laten komen. Wanneer het gevensterde verband na een week gewisseld wordt is het aangewezen om de sonde van kant te wisselen (van links naar rechts of omgekeerd) om drukletsels en aangroei van wild vlees door de sonde tegen te gaan.

Douchen is mogelijk met deze sonde, een bad nemen is niet aan te raden. Bij het douchen vermijdt U best dat er te veel zeep op de insteekplaats terecht komt. Nadien dept U droog en brengt U een nieuw gevensterd verband aan. Indien U werkt met een beenzak en niet met een kraantje kan U de beenzak tijdelijk in een plastic zak steken en meenemen in de douche)

Problemen met de suprapubische sonde

Er kunnen zich een aantal problemen voordoen wanneer U een suprapubische sonde hebt. Meestal zijn deze problemen gemakkelijk op te lossen. Hieronder worden enkele voorbeelden aangegeven. Laat U hierdoor niet afschrikken.

- De sonde kan soms verstoppert. Dit kan gebeuren wanneer er een bloedklontertje of een vlokje in de urine blijft steken in de sonde. U dient hieraan te denken wanneer U gedurende enkele uren geen drainage van urine in de beenzak zou hebben of geen drainage van urine bij openzetten van het kraantje. Ook plasdrang zonder evacuatie van

urine en ongewild urineverlies langsheen de sonde of langsheen uw plasbuis kunnen hier op wijzen. In dergelijk geval verwittigt U best uw thuisverpleegkundige die de sonde met een steriele vloeistof zal doorspoelen. Indien dit niet lukt wordt uw uroloog best op de hoogte gebracht.

- Urineverlies naast de sonde kan dus wijzen op een verstopte sonde. Dit kan ook wijzen op blaaskrampen. Blaaskrampen is de blaas die heftig reageert op het ballonnetje van de sonde in de blaas. Zo nodig kan uw uroloog hier medicatie voor voorzien. Om blaaskrampen te verminderen dient U best voldoende water te drinken.
- Soms kan het gebeuren dat de sonde uitvalt. Dit kan bijvoorbeeld wanneer er te hard aan de sonde getrokken wordt (bv bij struikelen over de leiding) Het ballonnetje van de sonde in de blaas lost dan en de sonde glijdt er uit. In dergelijk geval dient U best zo snel mogelijk contact op te nemen met de dienst urologie of buiten de werkuren met de spoedgevallendienst. Wanneer de thuisverpleegkundige of huisarts in de buurt zou zijn kan er geprobeerd worden een eenmalige sonde te plaatsen in het gaatje om het traject open te houden

Leven met een blaassonde doorheen de onderbuik

Wanneer U een verblijfsonde in de blaas hebt dient U met een aantal zaken rekening te houden.

- Probeer voldoende water te drinken (Minstens anderhalve liter per dag)
- Laat de sonde op regelmatige basis wisselen. Deze wordt best elke 6 weken gewisseld. Indien uw sonde vroegtijdig verstopt geraakt is het mogelijk dat deze wissel sneller nodig is.
- Wanneer U op reis gaat dient U best een reservesonde mee te nemen. U Laat ook best kort voor uw reis de sonde wisselen.
- Mensen die een blaassonde hebben doorheen de onderbuik kunnen technisch gezien een normaal seksleven hebben. De aanwezigheid van de sonde kan echter een psychologische rem zijn voor dit seksleven. Er bestaat echter aangepast ondergoed/corsetten om de sonde te verbergen zodat seksuele betrekking nog mogelijk is.

De kostprijs van een suprapubische sonde

De urinezakken (zowel de been als de nachtzakken) worden door een bandagist of apotheker-bandagist afgeleverd. Deze zakken worden terugbetaald mits doktersvoorschrift. Er is een terugbetaling voorzien voor 20 been- en 20 nachtzakken per 3 maanden.

Hulpmiddelen zoals bijvoorbeeld een kous om uw beenzak beter ter plaatse te houden of het

kraantje om uw sonde af te sluiten worden niet terugbetaald.

De sonde dient na een 6 tal weken gewisseld te worden. Soms zal dit sneller moeten gebeuren op advies van uw arts. De sonde zelf wordt enkel terugbetaald bij een wissel in het ziekenhuis:

- Indien U de sonde laat wisselen op onze dienst urologie betaal U de consultatie. De sonde zelf wordt in dat geval wel betaald door het ziekenhuis omdat dit vervat is in de ligdagprijs tenzij er een speciaal type sonde gebruikt wordt.
- Indien U de sonde laat wisselen door een thuisverpleegkundige is de wissel zelf terugbetaald maar de sonde dient U zelf te bekostigen.
- Indien U de sonde laat wisselen door de huisarts betaalt U de consultatie van de arts en dient U zelf de sonde te bekostigen.

Contact

Indien u nog vragen hebt kan u steeds contact opnemen met onze urologische verpleegkundigen of onze artsen. Wij kunnen u niet altijd meteen te woord staan wanneer wij andere patiënten helpen met een consultatie of een operatie. Voor sommige zaken te bespreken passeert u ook beter op de consultatie urologie op afspraak. Voor echt dringende zaken contacteert u onze dienst spoedgevallen die ons zullen verwittigen van uw probleem.

Campus Knokke-Heist Kalvekeetdijk 260, 8300 Knokke-Heist
Algemeen: +32 (0)50 535 000

Campus Blankenberge Dr. F. Verhaeghestraat 1, 8370 Blankenberge
Algemeen: +32 (0)50 534 000

Campus Maldegem Brugse Steenweg 183E, 9900 Maldegem
Algemeen: +32 (0)50 533 000